

РЕШЕНИЕ

№ 9762

гр. София, 20.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 30.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **11353** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл.118, ал.3, вр. ал.1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Е. С. П. от [населено място], чрез адв. Б. против Решение № 2153-21-271 от 29.10.2024г. издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение жалбата ѝ срещу Разпореждане №[ЕГН]/03.09.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/.

В жалбата се сочи, че оспореното решение е неправилно и незаконосъобразно, противоречащо на материалния закон и целта на закона. Твърди се, че жалбоподателката има осигурителен стаж от първа категория труд като военнослужещ към Министерство на отбраната от 17г., 11м. и 09 дни, към датата на подаване на заявлението същата е навършила 51 години, осигурителният ѝ стаж е 43г., 03м. и 25 дни, а сборът от осигурителен стаж и възраст е 94г., 9м. и 7 дни, с което е изпълнен фактическия състав на разпоредбата на чл. 69б ал.1 от КСО. Твърди се неправилно тълкуване на разпоредбата на чл. 69б от КСО и чл. 18 ал.4 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/. Соочи и факта, че жалбоподателката и към момента продължава да е военнослужеща, както и че органът неправилно приема, че същата не е полага труд от първа категория на основание разпоредби от ПКТП. Соочи, че неправилно административният орган е възприел, че оспорващата следва да се пенсионира по реда на чл.69 от КСО, вместо по чл.69б от КСО.

Моли съда да отмени обжалваното Решение и потвърденото с него Разпореждане, а

преписката да бъде върната на ТП на НОИ С. - град, със задължителни указания по тълкуването на закона за приложение на чл.69б от КСО.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от процесуалния представител на жалбоподателяката. Претендират се разноски.

Ответникът - Директор на ТП на НОИ С.-град, чрез юрк. В. в съдебно заседание, намира жалбата за неоснователна и моли за отхвърлянето ѝ. Претендира разноски, прави възражения за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Административен съд София- град, като прецени доказателствата по делото, доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление вх. № 2113-21- 5095 от 23.07.2024 г. Е. С. П. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ по чл. 69б, ал. 1 от КСО, като към заявлението е приложила изискуемите удостоверителни документи, съгласно чл. 2 от НПОС.

По представените към заявлението документи длъжностното лице по ПО е установило, че Е. П. има осигурителен стаж за времето от 25.09.2006 г. до 23.07.2024 г., като военнослужещ към Министерството на отбраната (МО), поделение 24900.

С оглед на тези данни, пенсионният орган е зачел осигурителен стаж, както следва: 17 години, 11 месеца и 09 дни, като военнослужещ по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), зачетен от първа категория труд; 00 години, 10 месеца и 20 дни от втора категория труд и 12 години, 03 месеца и 07 дни от трета категория труд. При спазване правилата на чл. 104, ал.4 от КСО за превръщане на осигурителния стаж на лицата по чл. 69 от КСО, общият осигурителен стаж, превърнат от трета категория труд е определен на 43 години, 03 месеца и 12 дни.

Към датата на подаденото заявление - 23.07.2024 г. Е. С. П. е навършила 51 години, 05 месеца и 25 дни, като сборът от осигурителния ѝ стаж и възрастта е 94 г., 09 м. и 07 дни.

С Разпореждане № [ЕГН]/68/03.09.2024г. длъжностно лице по пенсионно осигуряване е приело, че редът по чл. 69б ал.1 и ал.2 се прилага само когато на лицето не достига единствено изискуемият стаж по чл. 69 от КСО, но същото трябва да е навършило изискуемата възраст по чл. 69 от КСО, което при жалбоподателяката липсва, тъй като тя не е навършила 54г. и 02м. за календарната 2024г. По тези съображения е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

По повод жалбата на П. по административен ред е извършена повторна проверка на документите в пенсионната преписка, като решаващият орган установява, че при издаване на обжалваното разпореждане длъжностното лице е приложило правилно и законосъобразно разоредбите на материалния закон.

Според органа разпоредбите на чл. 69, ал. 1 и чл. 69б, ал. 1 от КСО съдържат различни материалноправни предпоставки, обуславящи упражняването на право на лична пенсия за ОСВ. Чл. 18, ал. 4 от НПОС предвижда, че лицата които не са придобили право на пенсия по чл. 69 от КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал.1 и 2 от КСО. В този смисъл изключението по чл. 18, ал. 4 от КСО се отнася единствено до продължителността на осигурителния стаж, но по никакъв начин не засяга другия компонент за придобиване право на пенсия - изискуемата възраст. Определящ, досежно прилагането на чл. 69 и чл. 69б от КСО е характерът на положения труд. След като е безспорно установено, че жалбоподателяката е била само военнослужеща по ЗОВСРБ, то за придобиване на право на пенсия за ОСВ следва да се преценяват условията по чл. 69 от КСО.

Длъжностите в конкретните производства, в които положеният труд се квалифицира като такъв от първа категория труд при пенсиониране са определени в раздел първи „Първа категория труд“ на ПКТП (отм.) за труда, положен до 31.12.1999 г., респ. в чл. 1 от НКТП.

Органът е приел, че безспорно се установява, че положеният от жалбоподателката труд не е на длъжности от посочените в ПКТП (отм.) и НКТП за първа категория. Посочил е също, че съгласно специалния закон -ЗОВСРБ е видно, че трудът на военнослужещите при пенсиониране се зачита като такъв от първа категория труд, т.е. по силата на закона, трудът им се приравнява към тази категория, макар действително да не е положен на длъжности в определените с акт на Министерски съвет отрасли производства.

Приел е, че формалното съответствие на изискванията на чл. 696, ал. 1 от КСО не е основание за отпускане на пенсия, предвид че водещ е характера на действително заеманата от жалбоподателката длъжност и извършваната дейност, която не попада в обхвата на ПКТП (отм.) и НКТП.

Жалбата е процесуално допустима, подадена е в преклузивния срок, срещу годен за съдебно оспорване административен акт и от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл.146 от АПК, счита жалбата за основателна.

Оспореният административен акт е издаден от орган, разполагащ с материална и териториална компетентност, видно от представени заповеди /л.54, 68-71/ Проверяваното в настоящото производство решение изхожда от материално и териториално компетентен орган, съгласно нормата на чл. 117 ал. 3, вр. ал. 1, т. 2 б. „а“ от КСО. Досежно потвърденото с оспорения акт разпореждане, последното също изхожда от компетентен издател, съобразно разпоредбите на чл. 98, ал.1, т.1 от КСО - от длъжностно лице на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в ТП на НОИ С. -град.

Обжалваното решение е взето при спазване на изискуемата форма, съдържа фактически и правни основания за издаването си и е надлежно мотивирано. Не се твърди и не се установява съществено нарушение на административнопроцесуалните правила при издаването му.

По материалната законосъобразност на обжалваното решение:

Между страните няма спор по фактите, касателно навършената от жалбоподателката към датата на депозиране на заявлението ѝ възраст, нито по отношение придобития от същата осигурителен стаж.

Спорът е правен и се състои в това дали спрямо жалбоподателката е приложима възможността за пенсиониране по реда на чл.696, ал.1 от КСО, респ. дали в полза на жалбоподателката е възникнало право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия– 23.07.2024., кумулативните предпоставки за отпускане на пенсия по чл. 69, ал. 1 от КСО на военнослужещите са навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, като резервисти на активна служба и/или като резервисти на срочна служба в доброволния резерв по Закона за резерва на въоръжените сили на Република

България.

Към датата на подаване на заявлението жалбоподателката има осигурителен стаж осигурителен стаж, както следва: 17 години, 11 месеца и 09 дни, като военнослужещ по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), зачетен от първа категория труд; 00 години, 10 месеца и 20 дни от втора категория труд и 12 години, 03 месеца и 07 дни от трета категория труд. При спазване правилата на чл. 104, ал.4 от КСО за превръщане на осигурителния стаж на лицата по чл. 69 от КСО, общият осигурителен стаж, превърнат от трета категория труд е определен на 43 години, 03 месеца и 12 дни.

Към датата на подаденото заявление - 23.07.2024 г. Е. С. П. е навършила 51 години, 05 месеца и 25 дни, като сборът от осигурителния ѝ стаж и възрастта е 94 г., 09 м. и 07 дни. Следователно същата не отговаря на изискванията за пенсиониране по реда на чл.69, ал.1 от КСО, тъй като не е навършила изискуемата в разпоредбата възраст, както правилно е възприето и в оспореното решение и потвърденото с него разпореждане.

Същата в подаденото заявление е направила искане да ѝ бъде отпусната пенсия на основание чл. 69б, ал. 1 от КСО.

Съгласно чл. 69б, ал. 1, т. 1 от КСО лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия: навършили са възраст до 31 декември 2015 г. в размер на 47 години и 8 месеца - за жените и 52 години и 8 месеца - за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 - за жените и 100 -за мъжете. По аргумент от т. 2 на същата разпоредба, от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца - за мъжете и с по 4 месеца - за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Изчислена, съобразно цитираната разпоредба, изискуемата за пенсиониране възраст за жените до 23.07.2024г. е 50 години и 08 месеца. Към датата на подаване на заявлението пред органа, жалбоподателката има навършени 51г., 05м. и 25 дни, поради което отговаря на условието за възраст в чл. 69б, ал. 1 от КСО. Изпълнено е и изискването досежно сбора от осигурителен стаж и възраст. Към датата на подаване на заявлението той е 94г., 09м. и 7 дни при необходим минимум от 94. Както вече се посочи към 23.07.2024г. оспорващата има и осигурителен стаж от първа категория в размер на 17г. 11м. и 09 дни, при изискуем минимум от 10г.

Предвид горното към датата на подаване на заявлението за жалбоподателката са налице условията за пенсиониране по реда на чл. 69б, ал. 1 от КСО.

Неправилно в оспореното решение ответникът приема, че съгласно чл. 18, ал. 4 от НПОС законодателят предоставя още една възможност на лицата полагали труд при условията на чл.69,ал.2 от КСО да се пенсионират по реда на чл.69б, ал.1 от КСО, но само в случаите когато нямат необходимия осигурителен стаж.

Привилегията създадена с чл.18, ал.4 от НПОС по отношение на лицата непридобиващи право на пенсия по реда на чл.69, ал.1 от КСО поради недостигащ осигурителен стаж, не създава пречка лицата изначално отговарящи на условията на чл.69б, ал.1 от КСО, какъвто е и настоящия случай да се пенсионират по този преференциален ред. Обратното би означавало, че законодателят е предвидил неравноправно третиране на лицата по стаж и възраст, което е в противоречие с разписаното в чл.3, т.1,т.2 и т.3 от КСО, според който държавното обществено осигуряване се основава на принципите на задължителност, всеобщност, солидарност

и равнопоставеност на осигурените лица.

В разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б от КСО законодателят е предвидил различни материални предпоставки за упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Хипотезите по чл. 69 и чл. 69б КСО са еднакво приложими при наличие на фактическите им състави, т. е. при наличие на която и да е от двете хипотези правото на пенсия следва да бъде зачетено. В случай, че е възможно пенсиониране и по двете, следва да се приложи онази от тях, която е по-благоприятна за заявителя. Н. от подзаконов нормативен акт, каквато в случая се явява разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС, не може да се противопостави на действието на норма от по-висок ранг и не може да въвежда изисквания, каквито закона не предвижда. В този случай на основание чл. 5, ал. 1 от АПК следва да се приложат нормите на КСО. В този смисъл е и възприетото в практиката на ВАС изразено в Решение № 2259 от 18.02.2021г. постановено по адм.дело № 10189/2020г., Решение № 2291 от 18.02.2021г. постановено по адм.дело № 9879/2020г. В този смисъл е и установената на тази база трайна практика на административните съдилища: решение № 43 от 18.01.2023 г. на АдмС - В. по адм. д. № 2089/2022 г.; решение № 117 от 19.04.2022 г. на АдмС - К. по адм. д. № 76/2022 г.; решение № 146 от 31.03.2023 г. на АдмС - Д. по адм. д. № 111/2023 г.; решение № 162 от 3.05.2022 г. на АдмС - Д. по адм. д. № 126/2022 г.; решение № 170 от 31.05.2021 г. на АдмС - Д. по адм. д. № 125/2021 г.; решение № 188 от 7.07.2020 г. на АдмС - Д. по адм. д. № 193/2020 г.; решение № 234 от 5.07.2021 г. на АдмС - Д. по адм. д. № 173/2021 г.; решение № 297 от 5.08.2020 г. на АдмС - П. по адм. д. № 322/2020 г.; решение № 1069 от 29.07.2022 г. на АдмС - В. по адм. д. № 1345/2022 г.; решение № 1272 от 18.10.2022 г. на АдмС - В. по адм. д. № 1344/2022 г.; решение № 1443 от 9.11.2021 г. на АдмС - В. по адм. д. № 2140/2021 г., Решение № 692 от 19.05.2023 г. на АдмС - В. по адм. д. № 110/2023 г., Решение № 944 от 3.07.2023 г. на АдмС - В. по адм. д. № 1126/2023 г. и др.

Жалбоподателката е заявила, че желае отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69б, ал. 1 от КСО, отговаря на изискванията на същата норма за осигурителен стаж, възраст и сбор точки, предвид което оспореното решение се явява незаконосъобразно.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че оспореният акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, а преписката следва да бъде върната на компетентния административен орган - Ръководителя на "Пенсионен отдел" в ТП на НОИ С.- град за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателката при съобразяване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора и предвид направеното искане, на жалбоподателката следва да се присъдят направените по делото разноски в размер на 1000лв., представляващи действително заплатено адвокатско възнаграждение, съобразно договор за правна защита и съдействие, от 12.11.2024г.(л.65), в което се съдържат и уговорки за договорено адвокатско възнаграждение и заплащането му. За дела по КСО, съгласно разпоредбата на чл. 8 ал.2 т.2 от Наредба за възнаграждения за адвокатска работа е предвиден размер на хонорар от 500лв.

Съгласно чл. 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2025 г.) от Наредбата размерът на възнаграждението за оказваната от адвоката правна помощ се определя по свободно договаряне въз основа на писмен договор с клиента. Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2009 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2025 г.) предвижда, че при липса на писмен договор

възнаграждението се определя от адвокатския съвет съобразно критериите, предвидени в тази наредба. Тъй като по делото е представен договор за правна защита и съдействие, в който е посочен заплатен размер на адвокатско възнаграждение, то съдът не намира основание за редуцирането му.

Водим от горното съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-271 от 29.10.2024г. издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение жалба срещу Разпореждане №[ЕГН]/03.09.2024г. на длъжностно лице по ПО.

ВРЪЩА преписката по заявление вх. № 2113-21- 5095 от 23.07.2024 г. на Е. С. П. , на Ръководителя на "Пенсионно осигуряване" при Териториално поделение на НОИ С.-град за ново произнасяне, при съобразяване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА НОИ да заплати на Е. С. П. сумата от 1000 (хиляда) лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщението на страните.

Съдия: